

Kommunal planstrategi 2020-2023

HASVIK
KOMMUNE

Storfiskens rike

Innholdsfortegnelse

Innledning	3
Formålet med kommunal planstrategi.....	3
Kommunens plansystem.....	4
Revisjon av kommuneplan for Hasvik.....	6
Overordnede føringer som har betydning for kommunens planbehov.....	7
Prosess og fremdrift.....	9
Status og utvikling	10
Utviklingstrekk – befolkning.....	10
Utfordringer.....	12
Levekår og folkehelse	13
Utviklingstrekk.....	13
Utfordringer.....	14
Næringsliv og sysselsetting	15
Utviklingstrekk.....	15
Utfordringer.....	16
Miljø og klima	17
Utviklingstrekk.....	17
Utfordringer.....	17
Transport og infrastruktur	18
Utviklingstrekk.....	18
Utfordringer.....	18
Langsiktig arealbruk	19
Utviklingstrekk.....	19
Utfordringer.....	20
Kommunen som organisasjon	22
Utviklingstrekk.....	22
Utfordringer.....	23
Prioritering av planbehovet i planperioden	23
Planstrategi 2020-2023	24

Formålet med kommunal planstrategi

– prioritering av kommunens planbehov i valgperioden

Kommunal planstrategi er et verktøy i plan- og bygningsloven. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for den ønskede utviklingen i kommunen. Kommunal planstrategi (§ 10-1 i ny PBL av 1. juli 2010) erstatter det obligatoriske kravet til rullering av kommuneplanen som lå i tidligere plan- og bygningslov (PBL, 1985).

Den kommunale planstrategien er ikke en plan, og er ikke en arena for å vedta mål og strategier. I planstrategien skal man drøfte utviklingstrekkene i kommunen som samfunn og organisasjon, som grunnlag for å vurdere planbehovet i kommunestyreperioden.

Den kommunale planstrategien er altså et hjelpemiddel for det nye kommunestyret til å avklare hvilke planoppgaver kommunen skal prioritere i valgperioden for å møte kommunens behov. Et viktig siktemål er å styrke den politiske styringen av hvilke planoppgaver som skal prioriteres. Arbeidet med kommunal planstrategi vil gi en bedre og mer systematisk vurdering av kommunens planbehov slik at kommunen bedre kan møte de aktuelle utfordringene. Forenklet kan man kalle planstrategien for en "plan for planlegging".

Gjennom vedtak av den kommunale planstrategien skal det nye kommunestyret ta stilling til om kommuneplanen helt eller delvis skal revideres. Planstrategien er også et egnet verktøy for å vurdere kommunens plansystem, planressurser og samlede planbehov i kommunestyreperioden knyttet til komunedelplaner, tema- og sektor(fag)planer.

Prosess og medvirkning

Når kommunen utarbeider planstrategi, skal det innhentes synspunkter fra statlige og regionale myndigheter samt nabokommuner. Forslag til vedtak av planstrategien skal offentliggjøres minst 30 dager i forkant av endelig behandling i kommunestyret.

Kommunen skal innhente synspunkter fra statlige og regionale myndigheter samt nabokommuner. Intensjonen er å skape samhandling mellom nasjonale forventninger til planleggingen, kommende planoppgaver og allerede vedtatte planer, som gjerne krysser kommune – og fylkesgrenser. Kommunen bør legge opp til bred medvirkning og allmenn debatt på lokalt nivå, men dette er ikke et krav, jf. pbl § 10-1.

Kommunens plansystem

Planstrategi og det kommunale plansystemet

Hvert år skal det tas stilling til hvordan planoppgavene og prosjektene i planstrategien skal oppfølges, prioriteres og tildeles ressurser. Dette skjer gjennom kommuneplanens handlingsdel og økonomiplan samt årsbudsjett. I overgangen til neste kommunestyreperiode vil kommunens økonomi og ressursituasjon være en viktig ramme for utarbeidelsen av ny planstrategi.

Folkehelsearbeidet og kommunal planstrategi

Folkehelseloven § 5 sier blant annet at kommunen skal ha en skriftlig oversikt over helsetilstanden i befolkningen samt de negative og positive faktorer som påvirker. Videre sier folkehelseloven § 6 at denne oversikten skal inngå som grunnlag for arbeidet med planstrategi og at en beskrivelse av kommunens folkehelseutfordringer bør inngå i selve strategidokumentet.

Kunnskapsgrunnlag

Planstrategien bygger på en rekke ulike kilder i form av kartlegginger, utredninger, plandokument, statistikk og saksframlegg. Noen viktige dokumenter i denne sammenhengen er:

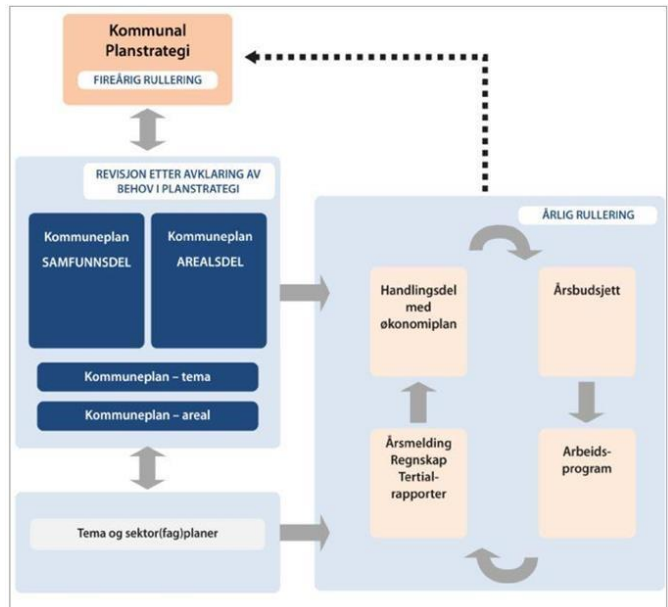
- Oversiktsdokument for folkehelse 2020-2023.
- Kommuneplanens samfunnsdel 2019-2031.
- Diverse plandokument som er utarbeidet i kommunestyreperioden 2016-2019.
- Diverse utredninger, saksframlegg og kunnskapsdokument.
- Statistisk sentralbyrås statistikkbank.

Kommuneplan

Alle kommuner skal ha en kommuneplan. En samlet kommuneplan består både av en samfunnsdel med handlingsdel og en arealdel. Kommuneplanen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Den skal ta utgangspunkt i den kommunale planstrategien og legge retningslinjer og pålegg fra statlige og regionale myndigheter til grunn.

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel skal behandle langsiktige utfordringer, herunder miljømessige utfordringer og utfordringer knyttet til universell utforming, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Den bør inneholde en beskrivelse og vurdering av alternative strategier for samfunnsutvikling, sektorenes virksomhet og langsiktige arealbehov, og ta stilling til hvilken strategi kommunen vil legge til grunn. Hensikten med det siste er å beskrive sammenhengen mellom de langsiktige mål og strategier som trekkes opp i samfunnsdelen, og de fysiske konsekvensene.

Det kommunale plansystemet. Kilde: Miljødepartementet.

Kommuneplanens samfunnsdel skal samordne sektorenes planer. Den skal gi retningslinjer for gjennomføring av mål og strategier, både i den kommunale virksomheten og ved medvirkning fra andre offentlige organer og private.

Planens utgangspunkt er å fastsette mål og veivalg som kan gi kommunen en positiv utvikling og befolkningen det best mulige tjenestetilbudet framover. Strategidelen, som har et langsiktig perspektiv på 10-12 år, skal være sektorovergripende og angi retningslinjer for sektorenes planlegging.

Kommuneplanens arealdel

Kommunen skal ha en areal- og kystsoneplan for hele kommunen som del av kommuneplanen (kommuneplanens arealdel). En samlet areal- og kystsoneplan er nødvendig for å sikre en planmessig og forsvarlig arealutnytting på land og i sjø, og for å beskytte arealene mot uoverveide arealinngrep og uhensiktsmessig bygge- og anleggsvirksomhet mv. En arealdel omfatter arealkart, bestemmelser og en planbeskrivelse med konsekvensutredning.

I tillegg til å ha en areal- og kystsoneplan for hele kommunen, kan kommunen utarbeide kommunedelplaner for delområder (f.eks. for tettsteder). Slike delplaner kan også utarbeides i form av reguleringsplaner (områderegulering).

Areal- og kystsoneplanen skal angi hovedtrekkene i hvordan arealene skal brukes og vernes, og hvilke viktige hensyn som må ivaretas ved disponeringen av arealene. Samtidig skal arealdelen være utformet i et langsiktig perspektiv. Den må derfor være tilstrekkelig fleksibel slik at det er mulig å innpasse nye behov og muligheter. Det innebærer at kommuneplanens arealdel bør holdes på et relativt overordnet nivå og ikke ta for seg detaljer. Dette gjelder spesielt innenfor arealformålet bebyggelse og anlegg.

Planen skal på denne måten angi viktige hensyn og forhold som legges til grunn for utformingen av planen, og som skal følges opp i videre detaljplanlegging (reguleringsplaner), enkeltsaksbehandling etter planen og gjennom senere bruk, skjøtsel og forvaltning av arealene.

Reguleringsplaner

En reguleringsplan er et detaljert arealplankart med bestemmelser for bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser. Reguleringsplan skal vedtas av kommunestyret, men kan utarbeides både av offentlige og i noen tilfeller også private aktører. Ny plan- og bygningslov forsterker kravet til arealplan som grunnlag for utbygging. Det er vanskelig å tillate større utbygginger som ikke er forankret i en reguleringsplan. Aktuelle felt der det kan være behov for å utarbeide egne reguleringsplaner er for eksempel attraktive boligfelt, vann- og avløp, havnetiltak mv.

Revisjon av kommuneplan for Hasvik

Kommuneplanen kan enten revideres delvis eller fullstendig. Delvis revisjon innebærer at samfunnsdelen eller arealdelen revideres. Fullstendig revisjon innebærer en revisjon av både samfunnsdelen og arealdelen.

Kommuneplan for Hasvik, 2019-2031 (*Samfunnsdelen*) ble vedtatt i kommunestyret 21.11.2019. Arbeidet med kommuneplan har engasjert mange aktører i kommuneadministrasjonen, og gjennom en rekke strategimøter med kommunestyret, barnas representant, eldreråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse har bidratt til en bred medvirkning.

Kommuneplanens samfunnsdel skal være et strategisk dokument og virkemiddel for kommunens utvikling. Arealdelen skal være en oversiktsplan for hele kommunen. Samfunnsdelen vektlegger de viktigste utfordringer knyttet til samfunnsutvikling, og synliggjør de strategiske valg kommunen tar. Handlingsdelen brukes til å sikre gjennomføring av kommuneplanens samfunnsdel, og den konkretiserer handlingsmål og tiltak knyttet til samfunnsdelens visjoner, strategier og mål.

Handlingsdelen angir hvordan kommuneplanen skal følges opp de fire påfølgende år, og revideres årlig. Handlingsdelen inngår i økonomiplanen.

Areal- og kystzoneplan for Hasvik 2000-2010 ble vedtatt av kommunestyret den 20.11.2000, og gjelder både for land og sjø. Kommuneplanen skal være et styringsverktøy som tilrettelegger for en fleksibel og aktiv bruk i områder der det er vedtatt, og som forenkler saksbehandlingen i disse områdene. Samtidig skal planen gi grunnlag for en langsiktig, forsiktig forvaltning og vern av andre verdifulle områder.

Når det gjelder erfaringen med kystsonedelen er den i hovedsak bra. Det er imidlertid på tide med en revisjon av arealplanen, og en gjennomgang av hvilke arealer som er avsatt til akvakultur i forhold til de krav næringen nå har og de ønsker politikerne har i forhold til disponering av arealer i sjø, samt at det faktisk at kommunens sjøarealer inngår i det foreslåtte området for «Marin Verneplan for LoppHAVET» har skapt nye utfordringer i forhold til iverksetting av ulike typer tiltak.

Overordnede føringer som har betydning for kommunens planbehov

Nasjonale forventninger til kommunal planlegging

Hvert fjerde år skal regjeringen utarbeide nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging. De nasjonale forventningene har som hensikt å fremme en bærekraftig utvikling igjennom felles, retningsgivende målsettinger for stat, fylke og kommune. «Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2019-2023» er utarbeidet av Kommunal- og moderniseringsdepartementet og ble vedtatt ved kongelig resolusjon 14.05.2019. Dokumentet inneholder totalt femtisyv separate forventninger innenfor følgende fire hovedtema:

De nasjonale forventningene er delt opp i fire områder:

- Planlegging som verktøy for helhetlig og bærekraftig utvikling.
- Vekstkraftige regioner og lokalsamfunn i hele landet.
- Bærekraftig areal- og samfunnsutvikling.
- Byer og tettsteder der det er godt å bo og leve.

Til forskjell fra tidligere versjoner av dokumenter, er det i inneværende periode et særlig fokus på at FNs bærekraftsmål skal legges til grunn i planleggingen:

«Regjeringen har bestemt at FNs 17 bærekraftsmål, som Norge har sluttet seg til, skal være det politiske hovedsporet for å ta tak i vår tids største utfordringer, også i Norge. Det er derfor viktig at bærekraftmålene blir en del av grunnlaget for samfunns- og arealplanleggingen».

FNs 17 bærekraftsmål. Kilde: FN-sambandet (fn.no).

Regionale føringer og planer

Regional planstrategi

I hver fylkestingsperiode, og seneste ett år etter konstituering, skal fylkestinget utarbeide og vedta regional planstrategi. Den regionale planstrategien skal utarbeides i samarbeid med kommuner, statlige organ samt organisasjoner og institusjoner som blir berørt av planarbeidet. Innenfor det fylkeskommunale plansystemet oppfyller regional planstrategi en tilsvarende funksjon som kommunal planstrategi innenfor det kommunale plansystemet. Planoppgavene som inngår i den regionale planstrategien kan i mange tilfeller ha betydning for planleggingen som foregår i kommunene. Gjeldende regional planstrategi for Finnmark ble vedtatt i fylkestinget 08.06.2016. Ny regional planstrategi for inneværende fylkestingsperiode forventes ferdigstilt i løpet av 2020.

Interkommunalt plansamarbeid

I den nye plan- og bygningsloven åpnes det for at regionale planbehov også kan løses gjennom interkommunalt plansamarbeid. Eventuelle behov for et slikt interkommunalt plansamarbeid har vært drøftet underveis i prosessen med utarbeidelsen av denne kommunale planstrategien.

Prosess og fremdrift

For å få frem et bilde av de viktigste utviklingstrekk og utfordringer for Hasvik kommune, har følgende prosesser blitt gjennomført;

- Kommunen annonserte oppstart av arbeidet med kommunal planstrategi 12.02.2020, med frist for å komme med innspill fra eksterne parter til 15.03.2020. I alt kom det inn 11 innspill, som ble tatt med videre i prosessen.
- Hasvik kommunestyre gjennomførte et første prosessmøte 11. februar 2020. Her ble det lagt frem en forklaring på hva en planstrategi er, og hva som er hovedhensikten med den. Samt prosess og fremdriftsplan.
- Hasvik kommunestyre vedtok i møte den 11. februar 2020 «Helhetlig folkehelseoversikt 2020-2023». Her ble det lagt frem en statistisk sammenstilling av de utviklingstrekk som vi har sett i kommunen de siste år.
- Hasvik kommunestyre vedtok i møte 21.11.2019, sak 50/19, kommuneplanens samfunnsdel 2019-2031. Under arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel ble det gjennomført medvirkningsprosesser, der blant annet kommunestyret, eldrerådet, funksjonshemmedes råd og barnas representant har bidratt med innspill og strategiarbeid. Under dette arbeidet ble det samlet statistikk som viser de viktigste utviklingstrekk og utfordringer for Hasvik kommune.
- Hasvik formannskap behandlet forslag til kommunal planstrategi i møte 30. juni 2020 (sak 67/20). Planstrategien ble deretter lagt til offentlig høring 30. juni 2020, med høringsfrist 7. august 2020.

Ved en middels framskrivning hos SSB har de fleste kommuner en utvikling der andelen eldre øker i forhold til den resterende befolkningen. I Hasvik kommune viser en middels framskrivning at andelen eldre over 67 år i 2020 er beregnet til 19,5 %, og at den frem mot år 2040 vil øke til 26,3 %.

Vi ser at denne utviklingen fremskrives for alle aldersgruppene, og klarer man å opprettholde dagens befolkningsutvikling vil Hasvik kommune i mindre grad oppleve den samme effekten av «eldrebølgen» som er spådd for landet som helhet, i forhold til at andelen eldre som trenger bistand vokser betydelig sammenliknet med andelen arbeidskraft som skal yte denne bistanden. Vi må imidlertid være oppmerksomme på at de aller eldste i kommunen (fra 80 år og eldre) øker sin andel i den samme perioden, fra 5,8 % totalt i år 2020 til 9,5 % totalt i 2040, og at antall eldre over 80 år er beregnet å øke fra 59 stykk i år 2020 til 89 stykk i 2040. Dette må hensyntas i det kommunale planarbeidet med tanke på pleie- og omsorgstjenester, bomuligheter for eldre mv.

Andelen yrkesaktive kvinner og menn i alderen 16-66 år ser også ut til å holde seg noenlunde stabilt frem til år 2040, noe som må anses som positivt med tanke på å kunne betjene de arbeidsoppgaver som det private og offentlige næringslivet må kunne håndtere.

Når det gjelder andelen av befolkningen i Hasvik kommune som kan sies å oppfatte seg selv som samisk, er dette vanskelig og sette nøyaktige tall på. For den voksne befolkningen kan man til dels ta utgangspunkt i hvor mange som har registrert seg i Samemanntallet, og som dermed er stemmeberettiget ved Sametingsvalg. I år 2019 var det 43 registrerte i samemanntallet over 18 år i kommunen. Andelen i befolkningen som er registrert i Samemanntallet utgjør dermed 5,1 % av den voksne befolkningen over 18 år i kommunen.

Fremskrevet antall personer (menn, kvinner, totalt) i ulike aldersgrupper, totale folketall og prosentandel av befolkningen (MMMM):

ÅR	1-12 år Antall og %-andel	13-19 år Antall og %-andel	20-44 år Antall og %-andel	45-66 år Antall og %-andel	67-79 år Antall og %-andel	80-89 år Antall og %-andel	90 år + Antall og %-andel	Folketall totalt
2020	62	32	201	165	69	23	5	1025 (100 %)
	61	27	121	152	68	25	6	
	123 (12 %)	59 (5,7 %)	322 (31,4 %)	290 (28,3 %)	137 (13,4 %)	48 (4,7 %)	11 (1,07 %)	
2025	51	38	195	164	76	23	3	1020 (100 %)
	54	33	126	146	68	28	7	
	105 (10,3 %)	71 (7 %)	321 (31,5 %)	310 (30,4 %)	144 (14,1 %)	51 (5 %)	10 (1 %)	
2030	49	31	187	168	69	30	5	989 (100 %)
	43	33	120	142	64	33	8	
	92 (9,3 %)	64 (6,5 %)	307 (31 %)	310 (31,3 %)	133 (13,5 %)	63 (6,4 %)	13 (1,3 %)	
2040	36	27	173	163	83	33	7	940 (100 %)
	36	21	102	128	76	39	10	
	72 (7,7 %)	48 (5,1 %)	275 (29,3 %)	291 (31 %)	159 (16,9 %)	72 (7,7 %)	17 (1,8 %)	

Kilde: Statistisk sentralbyrå (blått = menn, rødt = kvinner, sort = totalt)

Utfordringer

Vi skal i henhold til framskrivningene ha en nedgang i folketallet i årene som kommer. Det at vi er en liten kommune i folketall og næringsmangfold, gjør oss sårbare for konjunkturer som påvirker bo- og arbeidsmarkedene våre. En nedleggelse av en av de større bedriftene kan medføre fraflytting av den yngre delen av befolkningen, noe som vil kunne påvirke befolknings sammensetningen betydelig. Hasvik kommune må derfor fortsette vårt arbeid med å legge til rette for tilflytting og fast bosetting.

Vi ser at vi fortsatt har et større antall menn enn kvinner i fertil alder (20-44 år). I år 2020 er dette beregnet å utgjøre 1,6 menn pr 1 kvinne, mens det i år 2025 er beregnet 1,5 menn pr 1 kvinne. For å motvirke denne utviklingen er det flere områder vi kan fokusere på;

- Vi kan fortsette å sette fokus på at det er viktig at utenlandske tilflyttere ikke bare bør bestå av menn som søker arbeid i fiskerinæringen.
- Vi ser at det i stor grad er jentene som velger å reise bort for å ta høyere utdanning. utfordringen ligger i å kunne tilby jobb, bomuligheter m.m. slik at jentene flytter tilbake etter endt utdanning. Etablering av fulltids arbeidsplasser (ofte med krav til kompetanse) må dermed også være i fokus.
- Fortsette arbeidet med å legge til rette for tilflytting av barnefamilier.
- Ved bosetting av flyktninger bør man også ha fokus på bosetting av barnefamilier, slik at man unngår å øke overskuddet av menn.

For å sikre at nye innbyggere velger å bosette seg permanent i Hasvik kommune ligger det en utfordring i å få de integrert, legge til rette for at de kan ta med seg familie og at det finnes boliger for de som ønsker å etablere seg.

For den samiske delen av befolkningen er det viktig at vi legger til rette for lovpålagte tiltak på en god måte, slik at vi sikrer muligheten for bruk av det samiske språket og videre utvikling av deres samiske kultur og identitet. Dette på lik linje med lovpålagte tiltak for andre deler av befolkningen som har særskilte behov for tilrettelegging.

Vi må fortsette å legge til rette for både trivsel, tilhørighet, bolig, arbeid og videre utviklingsmuligheter, for at tilflyttere og tilbakeflyttere skal velge Hasvik kommune og at eksisterende innbyggere skal fortsette å være bosatt i vår kommune.

Utviklingstrekk

Hasvik kommune har vært en folkehelsekommune siden 2008. Et samarbeid med Finnmark Fylkeskommune og Fylkesmannen i Finnmark, har blant annet resultert i etablering av utstyrssentral på samfunnshuset, og en Frisklivssentral. Utstyrssentralen er et samarbeid mellom Frisklivssentralen og Breivikbotn grende- og idrettslag. Det er i tillegg etablert Tuftepark på Hasvik, og treningsstudio i Breivikbotn. Der kan det trenes uorganisert til alle døgnets tider.

Generelt lever mennesker lengre i Norge, og vi ser at vi får en økt andel eldre også i Hasvik kommune. Vi ser imidlertid en økning i andelen innbyggere som har såkalte livsstilssykdommer, og Hasvik ligger over lands- og fylkesgjennomsnittet med hensyn til hjerte- og kar, KOLS og type 2-diabetes. Vi har også en større andel overvektige og flere som røyker enn det som er lands- og fylkesgjennomsnittet.

Hasvik kommune har en høy andel innbyggere som mottar sosialhjelp sammenliknet med fylkes- og landsgjennomsnittet. Vi har også en høy andel barn som mottar bistand fra barnevernet sammenliknet med andre kommuner. Andelen uføre og innbyggere på avklaring er også betydelig høyere enn fylkes- og landsgjennomsnittet. Hasvik kommune har god legedekning sammenliknet med fylket og landet for øvrig. Dette gjenspeiles også i at antall legetimer i sykehjemmet er bedre enn i resten av fylket/ landet. Vi har også god dekning av enerom på institusjon, og har mulighet for å kunne gi tilbud om korttidsplasser. Vi har et godt tilbud med hensyn til hjemmehjelp og hjemmesykepleie.

Hasvik kommune har etablert et helhetlig bo- og omsorgstilbud på Soltun, som er omsorgsbolig med 5 tilrettelagte boenheter for mennesker med nedsatte funksjonsevner. Boligen er døgnbemannet. Dette har gitt et betydelig løft for de av våre innbyggere som har behov for denne typen boliger.

Hasvik kommune har også etablert 4 selvstendige småhus for innbyggere med nedsatt boevne. En slik etablering vil forbedre bosituasjonen for denne gruppen innbyggere, samtidig som det vil frigjøre ordinære kommunale utleieboliger til andre målgrupper.

Hasvik kommune har et stort frafall på videregående utdanning, og man ligger under lands- og fylkesgjennomsnittet når det kommer til andelen av befolkning som har utdanning på videregående eller høyere nivå.

Gjennomsnitt for 3-årsperioden 2013-2015 viser Hasvik kommune har et frafall på 43 %. Dette er en nedgang fra 3-årsperioden 2012-2014 som viste et frafall på 54 % og perioden 2011- 2013 som viste et frafall på 60 %. Perioden 2015-2017 viser et frafall på 25 %.

Dette er en markant nedgang i frafallsprosenten, og utfordringen blir å opprettholde trykket i arbeidet med å redusere frafallet.

En helhetlig helse- og omsorgsplan, vil også være viktig å utarbeide i løpet av planperioden, da denne planen konkretiserer sektorens mål, strategier og handlinger.

Utfordringer

Hasvik kommune må få en bedre oversikt om hva som ligger bak tallene for at vi har en høyere andel innbyggere som mottar sosialhjelp sammenliknet med fylket og landet. Vi har også en utfordring i forhold til å kunne nyttiggjøre oss restarbeidsevnen hos de innbyggerne som er uføre eller på avklaring.

Det at antall eldre i kommunen øker, samtidig som vi ser et økende behov innenfor pleie- og omsorgssektoren når det kommer til andre brukergrupper, gjør at det stilles økte krav til kvalifisert personell innenfor dette arbeidsfeltet for å kunne sikre et godt tilbud til beboere på institusjon og hjemmeboende med hjelpebehov. Hasvik kommune må ha et tilpasset tilbud innenfor rus og psykiatri, slik at man kan bistå de brukerne som har behov for bistand på disse feltene. Det vil også være viktig å fortsette med å opprettholde trykket på folkehelsesatsingen.

Det er en klar sammenheng mellom utdanning og folkehelse/ levekår. Det er også i denne sammenhengen viktig å fokusere på løsninger som bidrar til at ungdommene våre klarer å gjennomføre de utdanningsløpene de starter på.

Utviklingstrekk

Fiske og fiskeforedling skapte tidlig arbeidsplasser i Hasvik kommune, da havet gjennom århundrer har gitt levebrød til befolkningen. Selv om fiske fortsatt er en viktig næring, er det kommet annen næringsvirksomhet tilknyttet fiskeriene, som fiskeoppdrett og reiseliv. Dette bidrar til nye sjørettede arbeidsplasser.

Det er i dag drift i fiskeindustrien på alle tre tettstedene, hvor Lerøy Norway Seafood AS og Nergård AS er de som eier bedriftene. Sørvær har filetindustri, mens Hasvik og Breivikbotn har konvensjonell industri med fokus på ferskfisk, salting, tørking, rogn og tran. I Dønnesfjord er det kommet oppdrett i merder i sjø. Det er Norway Royal Salmon ASA, som har fått tildelt lokalitetene innenfor akvakulturområdet i Dønnesfjorden. I tillegg er det etablert et landbasert settefiskanlegg på Hasvik, som eies av NordNorsk Smolt AS.

Per januar 2018 var 68 personer registrert i fiskermanntallet i Hasvik kommune. Det er et behov for å arbeide videre, for å få mest mulig helårige arbeidsplasser innenfor fiskeindustrien, slik at det unngås permitteringer. Det er også viktig å legge til rette for rekruttering til fiskeflåten. Oppdrettsnæringen sysselsetter 659 personer i Finnmark. En fiskerikommune som Hasvik, bør legge til rette for langsiktige landbaserte løsninger (settefiskanlegg og slakteri), samt avsettelse av sjøarealer til oppdrett.

Hasvik kommune har 19 registrerte reiselivsbedrifter, og disse bedriftene har i all hovedsak fokus på turistfiske. I år 2017 genererte reiselivsbedriftene i Hasvik kommune, 0,7 millioner kroner i kommunale personskatteinntekter. ¹

Dagens situasjon i norsk reiseliv gir et godt utgangspunkt, for å utvikle næringen for fremtiden. Som følge av forventet høy vekst i antall reisende internasjonalt, vil antallet utenlandske besøkende til Norge kunne øke betydelig det neste tiåret. Dette kan gjøre reiselivsnæringen til en viktig bidragsyter, når det gjelder å sikre og skape nye arbeidsplasser, inkludert flere helårs arbeidsplasser. Samtidig har reiselivsnæringen noen utfordringer. Et økt antall reisende kan skape belastning på natur og miljø, og det kan påvirke lokalsamfunn.

Det må gis rammebetingelser for videre utvikling i næringen, som innebærer tilrettelegging for en bærekraftig vekst, hensyn til natur, miljø og lokalbefolkningen. Fokuset bør også rettes mot å markedsføre Sørøya helhetlig utad, samt styrke samarbeidet med de etablerte bedriftene i kommunen. En tilrettelegging for et bærekraftig reiseliv, vil kunne gi flere arbeidsplasser og økte inntekter.

Norge som nasjon er inne i en omstillingsperiode, der fremtidens arbeidsplasser skapes gjennom satsing på ny teknologi og innovasjon. Det ønskes grønnere, nye og trygge arbeidsplasser, som kan bidra til en bærekraftig framtid. Arbeidsmarkedet vil bli mer globalt, samtidig vil teknologien kunne gjøre arbeidsmarkedet mer desentralisert, og gi arbeidstakerne mulighet til å jobbe hvor som helst, for eksempel utenfor de store byene. Forskning viser at kunnskap og teknologi vil være vesentlige faktorer i fremtiden. Hasvik kommune må legge til rette for nye næringer, og aktivt se muligheter i utviklingen av det som kommer. Skal vi beholde, og rekruttere nye innbyggere, står jobb sentralt for de aller fleste. ²

Offentlig sektor i Hasvik kommune har i 2020 ca. 127 årsverk, fordelt på 152 ansatte. En del av de er heltidsansatte. Deltidsansatte finner vi hovedsakelig innenfor barnehage, skole og pleie- og omsorgssektoren, samt innenfor renholdsdelen av teknisk sektor. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Hasvik kommune er 80,3 %, og de fleste deltidsstillingene er på 50 % eller mer.

¹ NHO-reiseliv

² Samfunnsviterne.no/rapport KLAR- Fremtidens arbeidsliv

Utfordringer

Hovedutfordringen er å tiltrekke seg og holde på arbeidskraft i kommunen. Dette gjenspeiler seg i at det er få kvalifiserte søkere på stillinger.

Arbeid og stedstilknytning er viktige flyttemotiv, men folk søker ikke først og fremst «drømmen om livet på landet», de søker også utfordrende og spennende jobber. Det vil derfor være viktig å tenke helhetlig for å tiltrekke seg og holde på arbeidskraft. For at tilflyttere skal trives å bli i jobben og på stedet, er det viktig å kunne tilby en totalpakke for de nye medarbeidere/tilflyttere. Jobbtilbud til medflytter, barnehage, skole, SFO, egnet bolig og en god plan for integrering på arbeidsplass og i lokalsamfunn er viktige faktorer.

De fleste flytter på grunn av jobb, men det trengs mer enn en jobb for å trives. Grad av trivsel og bolyst henger gjerne sammen med de sosiale relasjonene som er en del av hverdagen. Det viser seg at de som har en meningsfull sosial kontakt på arbeidsplassen, i nabolaget eller gjennom fritidsaktiviteter, trives bedre som innflytter. Kommunen bør derfor ta stilling til hvordan innflyttere skal følges opp.

Ulike tiltak for innflyttere

- Velkomstbrev – Praktisk informasjon om skole, barnehage, kultur, idrett og fritidsaktiviteter og offentlige kontor. Dette kan ha en viktig symbolsk verdi, og viser at kommunen vet at noen har flyttet til kommunen.
- Velkomstpakke- I tillegg til generell informasjon om kommunen kan hver husstand få en gavepakke.
- Velkomstmøte- Informasjon for de nye innbyggere.
- Hjemmeside- Fortsette med å oppdatere Hasvik kommune sin hjemmeside (fakta om kommunen, ledige jobber, boliger til leie o.l.)
- Velkomstverter – Legge til rette for nettverk for å bli kjent med andre, delta i felles aktiviteter og sosiale sammenhenger.

Det er et behov for å arbeide videre for å få mest mulig helårige arbeidsplasser innenfor fiskeindustrien, slik at man unngår permitteringer. Det er også viktig å legge til rette for rekruttering til fiskeflåten gjennom å bidra til å opprettholde infrastrukturen i fiskerinæring (liggeplasser, serviceanlegg, mottaksanlegg m.v.), samt å kunne bidra til å få på plass den nødvendige finansieringen ved kjøp av båter og kvoter.

Det er også viktig å tilrettelegge for oppdrettsnæringen ved at arealplaner på land og sjø tydeliggjør hvilke arealer og muligheter for etableringer som finnes innen oppdrett i Hasvik kommune. Det må stilles klare krav til lokale ringvirkninger, og det må gjøres vurderinger på verdiskapning kontra miljøpåvirkning.

Antall arbeidsplasser i offentlig sektor henger i stor grad sammen med antall innbyggere og sammensetningen i befolkningen. Vi ser at det vil bli økte behov innenfor pleie- og omsorgssektoren, og samtidig er et godt skole- og barnehagetilbud en viktig forutsetning for videre utvikling av både det private og det offentlige næringslivet.

Utviklingstrekk

Klimaendringer oppleves allerede i Norge. Framover vil vi få høyere temperaturer, mer nedbør og flere ras- og flomsituasjoner. Under stormflo er havnivået i Hasvik kommune forventet å stige med 249 cm til år 2050, og byggegrensene har derfor blitt hevet tilsvarende.

Marin forsøpling er et stadig voksende, globalt miljøproblem. Plast og annet ikke-organisk materiale i havet, utgjør en trussel mot det marine miljøet og dyreliv, og fremtiden for havet som matfat. Mye søppel skylles i land langs kysten, og strandrydding er et viktig og effektivt oppryddingstiltak. Hasvik kommune har de siste år arrangert strandrydding, der betydelig mengder avfall har blitt samlet inn. Strandrydding har skapt et stort engasjement i kommunen blant næringslivet, privatpersoner, andre aktører og lag og foreninger.

Rent og rikt vann med velfungerende økosystemer gir økt livskvalitet. Vi er avhengig av et godt vannmiljø til livsnødvendige formål som drikkevann, produksjon av mat og samfunnsnyttige formål. Hasvik kommune har et godt resultat på tester av vannkvaliteten, og det er etablert tilfredsstillende renselanlegg på alle de tre vannverkene i Sørvær, Breivikbotn og Hasvik.

Den økte oljeaktiviteten utenfor Finnmark har bidratt til at Hasvik kommune har fått et økt fokus på oljevernberedskap, da Sørøya er influensområde for flere av de store oljefunnene i Barentshavet. NOFO har i samarbeid med ENI etablert et eget oljeverndepot på stedet Hasvik.

Utfordringer

Kommunal infrastruktur og planlegging må tilpasses klimaendringene. Arbeidet med å gjennomføre grundige skred- og flomanalyser må fortsettes. Arealplanlegging må tilpasses til et fremtidig havnivå, økt nedbør og kraftigere vind.

Den beste måten å begrense de negative konsekvensene ved marin forsøpling, er å sørge for gode ordninger for avfallshåndtering. Dette innebærer å fortsette ryddingen, forhindre at plast havner på avveie og redusere forbruket av plast.

Et ryddig samfunn bidrar til økt bolyst og økte boligverdier. Det er fortsatt et problem med en del forsøpling, både på private eiendommer og i det offentlige rom. Det vil være viktig å gjøre noen grep, slik at miljøet rundt oss kan bestå til glede for de som kommer etter oss.

- Eiere av gamle bilvrak, skjemmende bygg og annen type større avfall må pålegges å rydde opp.
- Det må legges til rette for håndtering av næringsavfall, spesielt i tilknytning til fiskeriene.
- Det må også legges til rette for avfallshåndtering i det offentlige rom (eks. Sandvika, rasteplasser mv), i form av containere eller søppeldunker.
- Fortsette arbeidet med strandrydding.
- Sorteringsstasjonene bør vurderes bygget inn, da mye søppel blir satt ved siden av containerne dersom disse er fulle ved levering.
- Det må også legges til rette for en mer tidsriktig håndtering av søppel på mottaksanlegget for VEFAS på Hasvik.
- Kloakkutslipp foregår i dag en del steder direkte ut i sjø. Dette må det ryddes opp i.

Utviklingstrekk

Hasvik kommunes innbyggere er bosatt på Sørøya. I dag består våre kommunikasjonsmuligheter av følgende alternativer:

- Fly
- Hurtigbåt
- Ferge

I januar 2016 overtok Boreal ansvaret for fergetransporten, og de satte inn de to nye gassfergene «Bergsfjord» og «Hasvik» i ruteproduksjonen. Hasvik kommune er av den oppfatning at vi fremdeles har for lav kapasitet til å kunne håndtere det økende antall trailere fra fiskeindustrien og det økende antall turister og fritidsreisende i toppsesongene for disse næringene. Hasvik kommune stiller også spørsmål med hvorvidt de nye fergene er egnet til å utøve rutetrafikk med de værforholdene vi har på denne fergestrekningen.

I tilknytning til fergereisen må man kjøre ca. 4 mil på fylkesveien mellom Øksfjord og Langfjorden før man når E6. Denne strekningen har ikke tilfredsstillende kvalitet, hverken på vei eller i Øksfjordtunellen.

Store deler av fylkesveien på Sørøya ble asfaltert i år 2008/2009. I år 2018/2019 ble ca. 5 km av fylkesveien på Sørøya asfaltert, og kantsteinene langs veien på strekningen Hasvik- Sørvær ble byttet til autovern. Rassikring på de mest utsatte stedene langs FV882 Hasvik – Sørvær ble gjennomført i år 2018/2019.

Utfordringer

Det må arbeides videre med å forbedre kommunikasjonsmulighetene til Hasvik kommune. Med den økende samferdselen i kommunen, er dagens tilbud ikke tilstrekkelig. Det må blant annet arbeides med å få på plass en ferge, som tilfredsstiller kravene til den økte gods- og passasjertrafikken, har motorkapasitet til å redusere reisetiden og er konstruert for våre værforhold på fergestrekningen. Dette ser vi tydelig i alle kanselleringer på fergeren, som skyldes «dårlig» vær og redusert passasjerkapasitet ved transport av farlig last (bensin/diesel).

FV882 Hasvik – Sørvær

Etter at kantsteinene ble byttet ut med autovern, er kjørebanelen blitt smalere. Dette skaper spesielt problemer for større kjøretøyer i møte situasjoner. FV882 er ikke konstruert for den økende tungtrafikken, noe kjørebanelen bærer tydelig preg av.

FV882 Øksfjordfergekai – vegkryss E6 i langfjorden

Veistrekningen er sterkt rasutsatt, og er ofte stengt på grunn av ras eller rasfare. Dagens fergetilbud, samt en rasutsatt veistrekning skaper store problemer for innbyggerne i kommunen, og særlig for næringstransporten med vogntog til og fra Sørøya. På bakgrunn av dette er det behov for å flytte dagens fergeforbindelse fra Øksfjord til Langnes.

Troms og Finnmark fylkeskommune har i samarbeid med kommunene Alta, Loppa og Hasvik, samt Statens vegvesen satt i gang et prosjekt for utredning av et mulig fremtidig kollektivknutepunkt på Langnes i Alta kommune. Hinnstein AS er engasjert til å gjennomføre denne prosessen. Dette arbeidet er svært viktig for dagens og fremtidig næringsutvikling i Hasvik kommune. Et nytt kollektivknutepunkt på Langnes, samt ferger som tilfredsstiller kravene til den økte gods- og passasjertrafikken og er konstruert for våre værforhold på fergestrekningen, vil være det eneste alternativet for å sikre videre næringsutvikling og et tilstrekkelig tilbud til de fastboende.

Utviklingstrekk

I 2019 er 87,7 % av arealet i Hasvik kommune ikke bygningspåvirket (statistisk sentralbyrå). Andelen uberørt natur er også stor. Det er viktig at kommunen identifiserer og tar hensyn til viktig naturmangfold, friluftslivsområder, overordnet grønnstruktur, kulturhistoriske verdier, kulturmiljø og landskap i planleggingen. Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet vil ta utgangspunkt i mål og strategier for tilrettelegging av områder til rekreasjon eller lek.

Hasvik kommune har i år 2018 gjennomført en kartlegging og verdsetting av friluftsområder i kommunen. Dette arbeidet har blitt gjort etter Miljødirektoratets veileder (M98-2013). Kartlegging og verdsetting av friluftsområder har vært et viktig kommunalt virkemiddel for å identifisere, utvikle og ivareta arealer for friluftslivet. Metoden vil i tillegg, kunne bidra til å oppnå det nasjonale målet, om å sikre befolkningen mulighet til å drive et variert friluftsliv, både i nærmiljøet og naturen for øvrig.

Hasvik kommune må imidlertid være bevisst på hvordan den fremtidige bruken av arealene skal være, dette gjelder både på land og i sjø, slik at man ikke foretar valg som er til hinder for fremtidige utviklingsmuligheter.

Overordnede strategier for arealplanlegging i Hasvik kommune

- Staten v/fylkesmannen har de senere år arbeidet med å få på plass en egen «Marin verneplan for LoppHAVet». Kommunen må arbeide videre med å sikre tilgang til involvering og påvirkning i arbeidet. Kommunen må i tillegg arbeide opp mot ulike beslutningstakere for å sikre at planen ikke blir et u hensiktsmessig hinder for fremtidig, nødvendig utvikling i sjøen i forbindelse med næringsetableringer, tilrettelegging av nødvendig infrastruktur mv.
- Sikre egnede energi, nærings- og industriarealer til eksisterende bedrifter og nyetableringer.
- Sikre egnede sjøarealer til havner og akvakultur.
- Tilrettelegge for hyttetomter i de allerede etablerte hyttefeltene.
- Sikre klimatilpasning i planleggingen.
- Utvikle og sikre områder med god kvalitet for fysisk aktivitet og rekreasjon i nærmiljøene.

Reindriftnæringa har siden begynnelsen av 1900-tallet hatt sommerbeite på Sørøya.

Reinbeitedistrikt 19 (Sørøya) omfatter hele Sørøyas areal. Siidaen som driver helårsdrift, har sitt kjerneområde på den delen av øya som er i Hammerfest kommune. Reinbeitedistriktets sommersiidaer har sitt tyngdepunkt i Hasvik kommune. Reindriftsstyret fastsatte i april 2011, det øvre reintallet for distriktet til 4300 dyr. Den tidligere helårsdriften i sørvestlig del av Sørøya er avviklet. I dag er det to siidaer (ni siidaandeler), som har dette området som sitt sommerbeite. Reinflokkene blir fraktet med fartøy, til og fra øya, hver vår og høst.

Utfordringer

Hasvik kommune ser at det er et økende behov for hyttetomter, og ønsker å legge til rette for nye hytteområder. Kommunen ønsker ikke å legge til rette for etablering av hytter/ fritidsboliger i tettbygde strøk. Det kan også tilrettelegges ytterligere i de allerede etablerte hyttefeltene. Kommunen ser behovet for å avsette hittil uplanlagte arealer til industriformål og næringsområder av ulik art. Det må også tilrettelegges for uttak av masser i Hasvik kommune.

De kystnære havområdene utenfor Sørøya

De rike fiskeforekomstene utenfor Sørøya har gjennom århundrer dannet grunnlaget for bosetting og næringsaktivitet i Hasvik kommune. Dette forutsetter vi også vil være en viktig del av framtidens næringsutvikling. Samtidig øker interessen for disponering av de kystnære havområdene til annen næringsaktivitet, energiforsyning og vern. utfordringen er å få tilpasset dette, slik at man unngår arealkonflikt, som går på bekostning av de viktige fiskeriområdene. «Sandskallen» (Råsa) er et av de rikeste fiskefeltene utenfor Sørøya, og det mest brukte området for snurrevadfiske.

Vindpark

Høringsnotat fra olje- og energidepartementet datert 02 juli 2019, foreslår det en etablering av fornybar energiproduksjon (vindmøller) til havs. Det foreslåtte havområdet er «Sandskallen» utenfor Sørøya. Det aktuelle området som foreslås, er i dag det mest brukte området for snurrevadfiske.

Havbruk til Havs

Rapport – Kartlegging og identifisering av områder egnet for havbruk til havs, utarbeidet av Fiskeridirektoratet i 2019 foreslår samme havområdet – Sandskallen til bruk for havbruk til havs. I henhold til høringsinnspill på «etablering av vindmøller til havs», var Fiskeridirektoratet imot en slik etablering på bakgrunn av fiskeriinteressene.

Olje og gassaktivitet

Store havområder utenfor Sørøya er allerede båndlagt til olje- og gassaktivitet, og flere områder er planlagt.

Marint vern av Lopphavet

Miljødepartementet har fått oversendt fra Miljødirektoratet forslag på marint vern av de kystnære havområdene rundt Sørøya. Jfr. planen skal saken ferdigbehandles i 2020.

Marin verneplan for Lopphavet ble sendt på høring i år 2017. Forslaget om Marin verneplan for Lopphavet er et ledd i arbeidet med å verne et representativt utvalg av norsk natur for kommende generasjoner.

Verneforslaget omfatter til sammen et sjøareal på ca. 3045 km². Dette betyr at alle havområdene til Hasvik kommune vil være innunder verneplanen. Det er 6 foreslåtte vernekategorier i planen:

- Poller
- Strømrike lokaliteter
- Spesielle gruntvannsområder
- Fjorder
- Transekter fra kyst til hav og sokkelområder
- Åpne kyst områder

Dersom den foreslåtte verneplanen blir realisert, vil dette få svært alvorlige konsekvenser for Hasvik kommune. I områder hvor det i dag drives akvakultur er det allerede en påvirkning. En inkludering av slike områder i verneområdet, vil kunne legge begrensninger for utviklingen av næringene. Selv små endringer, også endringer som gjøres for å bedre miljøbetingelsene og redusere påvirkningene fra aktiviteten vil kunne bli vanskelig å gjennomføre.

Det er ikke tvil om at det vil bli en kamp om tilgang på de kystnære havområdene langs kysten, også ved Sørøya. Staten har det overordnede ansvaret for å utarbeide en helhetlig plan for vindmøller til havs, havbruk og vern av havområdene. Det er et paradoks at statlige departement kommer med motstridende signaler på bruk av de kystnære havområdene utenfor Sørøya – dette uten at kommunen har vært involvert i prosessen i forkant.

Hasvik Kommune må få delta i forarbeidet og prosessene for hvordan havområdene rundt Sørøya skal disponeres, for å sikre at områdene brukes på en slik måte at de bidrar til lokal verdiskaping. Skal Hasviksamfunnet kunne utvikle seg i fremtiden er det behov for verdiskaping og arbeidsplasser. For kommunes del vil denne aktiviteten, i dag og i fremtiden, være tett knyttet til utnyttelse av sjøarealene.

Utviklingstrekk

Hasvik kommune har om lag 127 årsverk, fordelt på 152 ansatte. En del av de er heltidsansatte. Deltidsansatte finner vi hovedsakelig innenfor barnehage, skole og pleie- og omsorgssektoren, samt innenfor renholdsdelene av teknisk sektor. Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i Hasvik kommune er 80,3 %, og de fleste deltidsstillingene er på 50 % eller mer.

Medarbeiderne i Hasvik kommune er organisasjonens viktigste ressurs. Det vil for fremtiden være viktig å ha fokus på kompetanseheving blant de ansatte, samt utarbeide strategier for å beholde kompetansen i kommunen. Levering av tjenester med høy kvalitet, samt å være en aktiv pådriver for næringslivet, vil bidra til at Hasvik er en attraktiv kommune å bosette seg i. Hasvik kommune må dermed som organisasjon fortsette med å levere tjenester av høy kvalitet, samt fokusere på hvordan vi skal møte fremtidens utfordringer.

Hasvik kommune har over tid hatt gode økonomiske resultater. Dette skyldes i hovedsak en sunn økonomistyring, og vederlag for grønne oppdrettskonsesjoner. Folketallsutviklingen er av vesentlig betydning for kommunens økonomiske utvikling. Ved en folketallsreduksjon vil det være vanskelig å justere tjenesteproduksjonen, slik at utgiftene reduseres i takt med inntektsbortfallet, som folketallsnedgangen medfører. For å opprettholde en god økonomisk utvikling og drift, vil det være viktig å fortsette med å legge til rette for både sysselsetting, bolyst, næringsutvikling, boligbygging og aktivitetstilbud.

Hasvik kommune har tilnærmet 100 % barnehage- og SFO-dekning.

Elevtallet i grunnskolene har gått ned det siste tiåret, noe som gjenspeiler seg i lave fødselstall og fraflytting av barnefamilier. Barn og unge er fremtiden i kommunen. Grunnlaget for god helse i oppveksten og senere i livet legges i barne- og ungdomsårene. At alle opplever trygghet, utvikling og mestring i oppveksten er et kvalitetsstempel på lokalsamfunnet. At barn og unge vil bo i Hasvik som voksen, vil være viktig for den videre utviklingen av Hasviksamfunnet.

Vi ser at kommunen har en lavere andel av befolkningen med høyere utdanning enn fylket og landet for øvrig. Dette innebærer at vi ved behov for spesiell kompetanse ofte må søke ut av kommunen for å finne den rette å ansette. Vi ser at en dobbelt så stor andel kvinner sammenliknet med menn i Hasvik kommune har høyere utdanning, noe som også gjenspeiles blant de ansatte i blant annet kommunale lederstillinger.

Hasvik kommune har et godt samarbeid med lag og foreninger for gjennomføringen av ulike tiltak, både sosiale tilstelninger på for eksempel sykehjem og samfunnshusene, og gjennomføringen av større arrangementer. Et godt eksempel på dette er Sørøydagene, hvor mange frivillige er med på å gjennomføre flere arrangementer som strekker seg over 10 dager. Uten dette samarbeidet vil det ikke vært så mange sosiale møteplasser i vår kommune.

De frivillige lag og foreninger tilbyr opplevelser og aktiviteter innenfor idrett, friluftsliv, kultur m.m. Dette bidrar til trivsel, og til at tilflyttere integreres i lokalsamfunnene. Det er fortsatt trygt og godt å vokse opp og bo i Hasvik kommune.

Utfordringer

Sikre rekruttering av lærere og pedagogisk personale i skoler og barnehager er og vil antakelig fortsette å være en utfordring i årene som kommer. En god rekruttering er nødvendig for å kunne opprettholde en god skole og et godt barnehagetilbud som er tilpasset de behovene som er der folket bor.

Vi ser at behovet for tjenester innenfor pleie og omsorg vil øke som følge av et større antall eldre i årene som kommer. I tillegg har etableringen av Soltun omsorgsbolig med heldøgns bemanning medført et økt behov for antall ansatte. På grunn av lav arbeidsledighet i kommunen ser vi at stadig flere av de som arbeider innenfor denne sektoren må rekrutteres utenfra kommunen, og ofte er dette utenlandsk arbeidskraft. Dette gir særskilte utfordringer i forhold til språk og integrering.

I tillegg til økte behov for tilrettelagt omsorg i institusjon, ser vi at vi i årene som kommer også vil få et økt antall eldre som blir boende hjemme lengre. Vi har i tillegg mange med funksjonsnedsettelse (fysiske og/eller psykiske) som bor for seg selv. For disse gruppene bør man søke å legge til rette for sosiale møteplasser og ulike former for tilbud, dette for å unngå isolasjon.

Endringene i samfunnet og kunnskapsutviklingen skjer i et stadig høyere tempo, og stiller økte krav til endring av kompetansen, både for enkeltindividet, for samfunns- og arbeidslivet, og for skolen. Investeringer i barns og unges oppvekst, læring og modning er kjerneverdier for hver nye generasjon. Utfordringer med stort frafall i videregående skole, må forebygges fra starten av utdanningsløpet. Hasvik kommune som samfunn trenger kompetanse på alle nivåer, og det er derfor viktig å ha et høyt fokus på hvordan vi tilrettelegger for kompetanseutvikling. Det er også ønskelig å stimulere til rekruttering, og finne strategier som kan bidra til å beholde kompetanse i kommunen.

Prioritering av planbehovet i planperioden

Kommuneplanens samfunnsdel:

Kommuneplan for Hasvik, 2019-2031 (*Samfunnsdelen*) ble vedtatt i kommunestyret 21.11.2019. Prioriterte satsingsområder og strategier i planen anses som egnet til å møte de kommende utfordringene kommunen står ovenfor, både som samfunn og som organisasjon. Budsjett og økonomiplan skal sørge for finansiering av tiltakene, og en handlingsplan skal utarbeides for å sikre gjennomføring og måloppnåelse.

Kommuneplanens arealdel:

Dagens arealplan må revideres. Det viktigste er å få på plass nye planer for tettstedene med fokus på boligbygging og næringsutvikling, samt avsette områder til hyttefelt, friluftsområder, industriområder og annet i arealene utenfor tettstedene. I sjøen ønsker kommunen at det foretas en gjennomgang av arealer som skal avsettes til akvakultur. I forbindelse med planprosessen må det foretas avklaringer og grenseoppganger mot de viktigste næringene som benytter seg av arealene på sjø og land, som fiskeri-, oppdretts-, reiselivs- og reindriftsnæringen. I tillegg må det komme avklaringer av kommunens handlingsrom i forhold til et eventuelt marint verneområde i LoppHAVET.

Det foreslås full revisjon av arealdelen for hele kommunen, med oppstart høsten 2020.

Forslag til prioritering av planoppgaver:

- Revidering av kommuneplanens arealdel har første prioritet i perioden.
- For øvrig vises det til matrise med plan for når arbeidet med utarbeiding/rullering av de ulike sektor-/kommunedelplanene skal gjennomføres.

Følgende planstrategi gjelder for perioden 2020-2023:

Samfunnsplaner	2020	2021	2022	2023
Kommunale næringsstrategier	Rulleres årlig	Rulleres årlig	Rulleres årlig	Rulleres årlig
Temaplan for rus, psykiatri og boligsosiale forhold				Ny
Temaplan for pleie og omsorg, eldre og demens			Ny	
Habilitering og rehabiliteringsplan		Ny		
Temaplan for trafikksikkerhet				Rullering
Oppvekstplan			Ny	
Temaplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet (2016)		Rullering		
Arealplaner				
Areal- og kystzoneplan (2000)	Revidering, oppstart høsten 2020			